

ÅBO AKADEMI

www.abo.fi

TIETOSUOJAILMOITUS

EU:n tietosuoja-asetuksen (GDPR:n) 13 ja 14 artiklan mukaan

Ilmoitus koskee:

Tieteellinen tutkimus

Tutkimushanke Kielen integrointi kielikylvyn aineenopetuksessa (SPÅRA)

Rekisterinpitäjä

Åbo Akademi
Tuomiokirkontori 3
20500 Turku
Suomi

Åbo Akademi on yliopiston toiminnassa kerättyjen ja käsiteltävien henkilötietojen rekisterinpitäjä - opetuksessa, ohjauksessa, tutkimuksessa, hallinnossa ja vuorovaikutuksessa, sisäisesti ja ulkoisesti.

Tässä asiakirjassa kuvatun käsittelyn vastuuyksikkö:
Kasvatustieteiden ja hyvinvointialojen tiedekunta

Yhteyshenkilö: Yliopistonlehtori, projektitutkija Sanna Pakarinen, kasvatustiede (kielikylpy),
sanna.pakarinen@abo.fi, 0503062683

Åbo Akademin tietosuojavastaava: dataskydd@abo.fi, +358 2 215 31 (vaihde)

Miksi käsittelemme henkilötietojasi?

Tutkimushanke SPÅRA toteutetaan Åbo Akademin (ÅA) kasvatustieteiden ja hyvinvointialojen tiedekunnassa (FPV). Hankkeessa selvitetään suomalaisessa kielikylvyssä toimivien luokan- ja aineenopettajien soveltamia opetusmenetelmiä. Erityistarkastelussa ovat menetelmät, jotka edistävät kielikylpyoppilaiden kielellisen ja ainekohtaisen osaamisen kehittymistä. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa ja tutkia toimivia kielen ja sisällön integroinnin käytänteitä suomen ja ruotsin kielen kielikylvyssä. Tutkimushankkeen aineenkeräys tarkentuu perusopetuksen vuosiluokkiin 4, 6, 8 ja 9.

GDPR:n mukaan henkilötietojen käsittelylle on oltava oikeudellinen peruste. Henkilötietojesi käsittelyn oikeusperuste on:

Suostumus: Suostumus tarkoittaa, että sinulta kysytään ja vastaat kyllä (kirjallisesti tai suullisesti) siihen, että henkilötietojasi käsitellään tiettyä tarkoitusta varten. Annat suostumuksen täysin vapaaehtoisesti, kun olet lukenut tiedot siitä, miten henkilötietojasi käsitellään (eli kerätään, tallennetaan, jaetaan, arkistoidaan jne.). Kun suostumus on ainoa laillinen peruste henkilötietojesi käsittelylle, sinulla on oikeus peruuttaa se milloin tahansa. Voit ilmoittaa suostumuksen peruuttamisesta lähettämällä sähköpostia osoitteeseen registrator@abo.fi. Tämä ei vaikuta käsittelyyn, joka suoritettiin ennen suostumuksen peruuttamista.

Tutkimushankkeen aineistonkeruun yhteydessä tutkijaryhmä kysyy välillisesti aineistonkeruuseen liittyvien kielikylpyoppilaiden vanhemmilta suostumusta oppilaiden osallistumiseen ja oppilaiden henkilötietojen käsittelyyn. Lisäksi tutkijaryhmä kysyy aineistonkeruuseen osallistuvien kielikylpyopettajien suostumusta osallistumiseen ja opettajien omien henkilötietojen käsittelyyn. Suostumusten perusteella tutkijaryhmä suorittaa tutkimusaineistonkeruun ja tutkimustulosten raportoinnin.

Oppilaiden ja opettajien henkilötietoja käytetään ainoastaan tieteelliseen tutkimukseen. Hankkeessa noudatetaan erityistä varovaisuutta, jotta kerätyt henkilötiedot eivät päädy tutkijaryhmän ulkopuolelle.

Tutkimusaineistoa käsitellään ja analysoidaan pseudonyymien avulla ja siten, että yksittäisten kielikylpyopettajien identiteetti pysyy salassa. Koko hankkeen aineistoa käsitellään ja esitellään tutkimuseettisesti perustelluin käytäntein, ja hankkeen aikana huomioidaan osallistuvien kielikylpyopettajien integriteetti. Käsittelemätön tutkimusaineisto on ainoastaan tutkijaryhmän saavutettavissa. Tutkimustulosten raportoinnissa käytetään tarvittaessa pseudonymisoituja kirjallisia nauhoitteen jäljennöksiä (transkriptio).

Tutkimusaineisto kerätään opetustilanteiden audio- ja videotallenteina, kielikylpyopettajien puolistrukturoitujen haastattelujen avulla ja ottamalla valokuvia luokahuoneiden seinillä olevista kirjallista tuotoksista. Opetustilanteiden audio- ja videotallennus kohdistuu ainoastaan kielikylpyopettajan toimintaan, oppilaita ei kuvata. Mikäli oppilaan ääni kuuluu tallenteiden taustalla käytetään ääntä vain tarkoin valituissa tilanteissa. Kerättyjä tietoja ja aineistoja käytetään ainoastaan tieteelliseen tutkimukseen ja opettajankoulutukseen.

Hankkeen aineistonkeruu kartoittaa suomalaisessa kielikylvyssä toimivien luokan- ja aineenopettajien soveltamia opetusmenetelmiä. Tutkimustuloksista raportoidaan muun muassa tieteellisissä esityksissä ja tieteellisissä julkaisuissa.

Mitä henkilötietoja käsitellään ja kuka niitä käsittelee?

Hankkeeseen välillisesti osallistuvien kielikylpyoppilaiden osalta hankkeessa käsitellään henkilötiedoista oppilaan nimi, vuosiluokka, koulun nimi ja vain tarkasti valikoiduissa tilanteissa oppilaan ääntä. Tiedot saadaan oppilaalta, oppilaan huoltajalta ja/tai oppilaan kielikylpyopettajalta.

Kielikylpyopettajien henkilötiedoista hankeessa käsitellään opettajan nimi, kouluaste, koulun nimi ja paikkakunta sekä ääni ja kuva. Tiedot tulevat kielikylpyopettajalta tai koulun rehtorilta.

Huoltajien osalta hanke käsittelee huoltajien nimen ja asuinpaikkakunnan. Tiedot tulevat huoltajilta itseltään.

Henkilötietoja käsittelevät ainoastaan SPÅRA-hankkeen tutkijaryhmä, jonka jäsenivät ovat Åbo Akademin työntekijöitä. Kyseiset henkilöt ovat:

Hankkeen johtaja, yliopistonlehtori Sanna Pakarinen

Kielikyllyn ja monikielisyyden professori Siv Björklund

Tutkimusavustajat Riikka Paloluoma ja Wilmalotta Kristo.

Tutkijaryhmä saattaa hankkeen toiminta-ajan aikana täydentyä Åbo Akademin kielikylpyopettajaopiskelijoilla, jotka kirjoittavat kandidaatin- tai maisterintutkielman hankkeen aineistoa hyödyntäen. Tällöin tutkijaryhmä ja opettajaopiskelija tekevät erillisen sopimuksen aineiston käytöstä, ja opiskelijalle annetaan pääsy ainoastaan käsiteltyyn ja pseudonymisoituun aineistoon, joka on olennaista opinnäytetyön kirjoittamiseen. Mitään henkilötietoja ei luovuteta kolmansille osapuolille.

Mistä henkilötietojasi kerätään ja miten niitä käsitellään?

Henkilötiedot kerätään paperisten suostumuslomakkeiden avulla kielikylpyoppilaiden huoltajilta ja kielikylpyopettajilta.

Henkilötiedot kerätään audio- ja videotallenteiden avulla hankkeen aineistonkeruun yhteydessä vuoden 2024 aikana. Tutkimusaineisto käsitellään ja säilytetään Åbo Akademin ohjeistuksen mukaisesti ÅA:n omalla kirjautumista vaativalla verkkoalustalla (tarvittaessa myös lukitulla ulkoisella kovalevyllä krypteerattuna). Kaikkea aineistoa käsitellään luottamuksellisesti.

Hanke käsittelee henkilötietoja seuraavasti:

Suostumuslomake osallistumiseen ja henkilötietojen keräämiseen kerätään paperiversioina, ja tallennuksen hoitavat tutkijaryhmän jäsenet. Suostumuslomakkeen myös skannataan ja niiden sähköiset versiot tallennetaan hankkeen suljetulle verkkoalustalle (tarvittaessa krypteerattuna).

Opetustilanteiden aikana kerätyt audio- ja videotallenteet sekä tallennetut opettajahaastattelut kirjoitetaan puhtaaksi ja pseudonymisoidaan (osallistujille annetaan koodi tai peitenimi. Valokuvatut kirjalliset tuotokset tallennetaan verkkoalustalle sen jälkeen, kun niistä on poistettu mahdollisesti näkyvät oppilaiden, opettajan tai koulun nimet. Tallenteet, transkriptiot ja valokuvat säilytetään hankkeen suljetulla verkkoalustalla ja tarvittaessa ulkoisella kovalevyllä (lukittu ja krypteerattu).

Valikoituja osia transkriptioista tai valokuvista (ilman henkilötietoja) käytetään osana tieteellisiä esityksiä esim. konferensseissa tai opettajankoulutuksessa sekä tieteellisissä julkaisuissa. Raportoinnissa käytetään tarvittaessa pseudonymisoituja transkriptiota.

Henkilötietojen tallennusaika kestää viisi (5) vuotta hankkeen päättymisestä, toisin sanoen vuoden 2029 loppuun. Kaikki henkilötiedot mukaan lukien tallenteet, transkriptiot ja valokuvat hävitetään tallennusajan päättyessä.

Siirretäänkö henkilötietojasi kolmansille osapuolille (Åbo Akademin ulkopuolelle) käsittelyä varten?

Ei, henkilötietoja ei siirretä käsiteltäväksi Åbo Akademin ulkopuolelle.

Luovutetaanko henkilötietojasi kolmannelle osapuolelle (Åbo Akademin ulkopuolelle) kolmannen osapuolen tarpeita varten?

Ei, henkilötietoja ei luovuteta Åbo Akademin ulkopuolelle.

Siirretäänkö henkilötietojasi EU/ETA-alueen ulkopuolelle?

Henkilötietoja voidaan siirtää väliaikaisesti EU/ETA-alueen ulkopuolelle käytetyn työkalun ominaisuuksien vuoksi.

Henkilötiedot saattavat hetkellisesti siirtyä EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle opettajahaastattelujen etätallennukseen käytettävien ohjelmistojen vuoksi. Oppilaiden tai huoltajien henkilötietoja ei siirry EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Mitä oikeuksia sinulla on, kun Åbo Akademi käsittelee henkilötietojasi?

Åbo Akademi on vastuussa asianmukaisten teknisten ja organisatoristen toimenpiteiden toteuttamisesta henkilötietojen suojaamiseksi luvattomalta tai laittomalta käsittelyltä sekä henkilötietojen vahingoittumiselta tai katoamiselta. Henkilötietoja tulee aina käsitellä reilulla ja läpinäkyvällä tavalla sovellettavien tietosuojamääräysten mukaisesti.

EU:n tietosuoja-asetuksen GDPR:n 12-22 artiklan mukaan sinulla on oikeus

- saada selkeää ja yksiselitteistä tietoa siitä, miten henkilötietojasi käsitellään ja kuinka voit käyttää oikeuksiasi (12 artikla)
- saada tutustua henkilötietoihisi yliopistossa sekä saada tietoa niiden käsittelystä (15 artikla)
- saada henkilötietosi oikaistuksi (16 artikla). *Huom! Åbo Akademin työntekijät ja opiskelijat voivat tehdä korjauksia itse intranetin ohjeiden mukaan.*
- saada tietosi poistetuksi ("oikeus tulla unohdetuksi") tietyissä tilanteissa (17 artikla)
- rajoittaa henkilötietojesi käsittelyä tietyissä tilanteissa (18 artikla)
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen tietyissä tilanteissa (20 artikla)
- vastustaa henkilötietojesi käsittelyä tietyissä tilanteissa (21 artikla)
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi, joitain poikkeuksia lukuun ottamatta (22 artikla)

Sinulla on myös oikeus saada tieto henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta, joka aiheuttaa korkean riskin henkilötiedoille (34 artikla)

Kun tietojen käsittelyn tarkoituksena on tieteellinen tutkimus, tilastointi tai arkistointi, oikeuksia voidaan rajoittaa tietosuojalain (1050/2018) nojalla. Oikeuksien rajoittaminen vaatii aina erityisiä suojatoimenpiteitä.

Jos sinulla on kysyttävää oikeuksistasi, voit ottaa yhteyttä vastuuhenkilöön (ks. yllä) tai Åbo Akademin tietosuojavastaavaan (dataskydd@abo.fi). Katso myös yleiset tiedot henkilötietojen käsittelystä verkkosivulla <https://www.abo.fi/fi/tietosuoja/>.

Voit ilmoittaa tietosuojavaltuutetulle, jos epäilet, että henkilötietojesi käsittelyssä on toimittu EU:n tietosuoja-asetuksen (GDPR:n) vastaisesti.

Tietosuojavaltuutetun yhteystiedot

Tietosuojavaltuutetun toimisto

PL 800

00531 Helsinki

+358 29 566 6700 (vaihde)

tietosuoja@om.fi

[tietosuoja.fi](https://www.abo.fi/fi/tietosuoja/)